

LEVÉLSZEKRÉNY.

TUDÓSÍTÁSOK.

(23.) *Magyarország időjárása 1899. évi június havában.* Ez a hónap határozottan a hűvösekhöz sorozandó. Hőmérsékletének havi átlaga országszerte kisebb a normális értékénél; a hiány kitesz egy-két fokot, sőt az északkeleti Felvidéken és az Alföld déli tájain a két fokot is meghaladja, a mi nyári hónapnál jelentékeny anomália. Az eltérés nagyságát a normális értéktől a következő állomásokon mutatjuk be:

	20 évi átlag	Ez idén	Eltérés
Selmeczbánya.	14.5 ^o	16.2 ^o	— 1.7 ^o C.
Pozsony	17.9 ^o	18.8 ^o	— 0.9 ^o »
Ó-Gyalla... ..	16.2 ^o	18.0 ^o	— 1.8 ^o »
Budapest... ..	17.2 ^o	19.1 ^o	— 1.9 ^o »
Keszthely	18.6 ^o	19.5 ^o	— 0.9 ^o »
Zágráb	18.1 ^o	19.0 ^o	— 0.9 ^o »
Szeged	17.5 ^o	19.9 ^o	— 2.4 ^o »
Ungvár	15.4 ^o	18.3 ^o	— 2.9 ^o »
Nagy-Szeben... ..	16.8 ^o	18.0 ^o	— 1.2 ^o »

A műből egyszersmind látható, hogy a melegség hiánya a nyugoti megyékben csökkent.

A hőmérséklet menetében hűvös voltokkal feltűntek a 10—15-ike közötti napok. Egyébként a hűvösség meglehetősen állandó volt, mert csak rövid időre szakadt meg 4—8-ika és 19—22-ike között. Visszatükröződik az a budapesti pentádértekekben, melyek ez idén: 17.4, 18.8, 14.1, 17.5, 19.7, 17.3^o és a rendes menethez viszonyítva: 18.8, 19.5, 18.7, 18.8, 19.5, 20.1^o majdnem minden pentádban tüntetnek fel hiányt, de legélesebben a 3. pentádban. A június hó 3. pentádjára eső hőszülyedés különben nagyon gyakori dolog, annyira, hogy a normális menetben is találunk annak a nyomára.

Mivel hosszantartó fölmelegedés a hó folyamán érvényesülni nem tudott, nagyhőség egyáltalán nem fejlődött s azért a hő-

mérséklet maximuma mindenütt néhány fokkal kisebb a rendesnél. A mellett azonban minimuma is mélyebbre szállt le mint más esztendőkhöz, úgy hogy az ingadozás végeredményben megközelítette a normális nagyságot. A hőmérséklet maximuma jobbra 7. és 20-ika körül állott be, a minimuma pedig túlnyomóan 12-ike körül. A terminusleolvasás szélsőségeiről a következő állomások tájékoztatnak:

	Hőmérsékleti			
	maxim. C.°	Nap	minim. C.°	Nap
Árvaváralja ...	22.8	30	6.2	12
Selmeczbánya... ..	24.2	20	6.4	13
Ó-Gyalla	26.5	21	8.1	12
Pozsony	28.3	22	11.7	13
Kőszeg	26.7	7	10.6	11
Zágráb	29.5	7	11.3	16
Fiume	27.0	6	14.0	18
Szeged	27.7	21	9.9	11
Budapest	27.3	21	10.2	12
Ungvár... ..	24.3	17	8.8	14
Nagy-Szeben ...	26.3	7	8.4	12

Említésre méltó, hogy a hegyvidéken 9. és 14-ikén dért is észleltek, sőt elvétve 25-ikén is (így Liptó-Ujvárott helyenként).

Az eső eloszlásában nincs egyöntetűség. Az ország nagyobb részén a májusi dús esőzések megcsappantak, úgy hogy a havi esőmennyiség a normális értéken alul maradt, a tenger mellékének és az északkeleti felvidékeknek pedig több jutott az esőből, mint a mennyi a több évi átlag szerint megilletné. A hónapot mindazonáltal nem mondhatjuk száraznak, mert hosszabb eső nélküli időszak nem volt és ott is, a hol a havi összeg kicsinynek bizonyult, elég gyakori volt az eső, csakhogy jobbra csekély mennyiségben esett. Az esős napok száma 8. és 20-ika között ingadozik és a nagyobbik gyakoriság az ország keleti felében található.

A havi csapadék eltérését a többévi átlagtól a következőkben tüntetjük fel.

	Csapadék mm	Eltérés	Csapadékos napok
Árvavárja...	97	— 15	17
Selmeczbánya	62	— 30	12
Pozsony ...	35	— 42	10
Keszthely...	66	— 5	11
Zágráb ...	116	+ 13	15
Fiume ...	214	+ 71	11
Budapest ...	32	— 48	8
Szeged ...	45	— 24	11
Ungvár ...	212	+ 110	15
N.-Szeben ...	67	— 53	19

Nagyobb zápor volt 23-ikán Horvátországban, a Dunántúl és az Alföldön (Herény 52, Lepoglava 46, Zágráb 40 mm); a legnagyobb 24 órai csapadékot mérték 18-ikán Fiumében 71, és Ungvárott 69 mm-t. Keleten napirenden voltak a zivataros esők: így észleltek Csík-Somlyón 14, Bustyaházán 12 napon zivartart; ellenben nyugaton, főképp északnyugaton kevesebb volt a zivatar, így Pozsonyban, Selmezbányán, Budapesten 3 napon.

A többi meteorológiai elemekről röviden megjegyezhetjük, hogy a barométer középállása valamivel kisebb volt a rendesnél, legmagasabban állott a barométer 6-ikán, legmélyebben 23-ikán. A borultság nyugaton aránylag kisebb volt mint keleten, a relatív nedvesség közel állott a rendes értékhez. A talajhőmérő Ó-Gyallán 0,0, 0,5, 1,0, 2,0 m, mélységben 17,4, 16,2, 14,2, 11,7^o C. Az átlagos napfénytartam 9,8 óra, a legnagyobb 14,4 óra 9-ikén. Az átlagos napi elpárolgás 1,8 mm.

Ha figyelemmel követjük a szinoptikus térképeken a légnyomás eloszlását, azt az időjárás lefolyásával következőleg hozhatjuk kapcsolatba. A hó elején hazánk barométer maximumnak hatáskörébe esett és az időjárás — apró helyi zivatarokat leszámítva — száraz és nappal elég meleg volt. A lehülés 8-ikán következett be, midőn egy északon elvonuló depresszió nyomában a légnyomás északnyugatról emelkedett. Az északnyugoti maximum, kapcsolatban az egyidejűleg Kelet-Európában tartózkodó alacsony légnyomással eredményezte a makacs hűvös időt. Lényeges fordulat állott be a helyzetben 20-ikán, midőn nyugatról a La Manche-csatorna felé közeledett egy atlanti depresszió, a mely a kontinensen fölmelegedést okozott: A depresszió szokatlan úton haladva 23-ikán Magyarország fölé érkezett és a rendes meteorológiai

jelenségekkel, dús esővel és utána 24-ikén lehüléssel és viharos északnyugoti szelekkel Oroszország felé vette útját. Azontul a légnyomás délnyugaton többnyire magas és keleten alacsony volt és ezen helyzetből folyólag az idő a hó végéig aránylag hűvös maradt.

RÓNA ZSIGMOND.

(24.) *A madarak hangutánzása.* Számba nem véve, hogy egyes madárfajok, mint némely papagáj, seregély, szajkó, fekete rigó, süvöltő, megtanulják az emberi hangot, egyes szavakat, vagy bizonyos hangszer segítségével egyes dallamokat utánozni, van igen sok példa a szabad természetben is, hogy az egyik faj a másiknak nyelvét, dallamát elsajátítja.

Még nem tüntette el egészen a tavasz lehellete a föld fehér takaróját, már is összeülnek asztalbontás után a kertek dalosai: sármányok, tengeliczék, csizék, kenderikék és néhány itt áttelelő pinty, hogy üdvözljék a tavasz közeledtét. Ezen önkéntes hangversenyben az egyik túl tesz a másikon s a tengelicz oly híven utánozza a pinty hívását, a csiz a tengelicz s nem ritkán a szénzinke énekét, mintha magok az utánzóttak szólalának meg.

A mezőségen ismét mást hallani; itt a pacsirták kelnek versenyre, s a búbos, mezei és erdei pacsirta kölcsönösen utánozza a másiknak hangját. Később felbomlik a társaság, a maga tájára vonul; a mezei pacsirta a fűrjvel, az erdei pacsirta pedig a ligetben a fülemilével versenyez és ellesi egy-két strófáját.

Az erdőaljakat a rigók foglalják el s az ügyesebb fekete és éneklő rigó utánozza a léprigót.

A bokrok sűrűjében a barátka és a fülemile kötekednek; az utánzás azonban nehezen sikerül; a mester nem enged, a barátkának pedig inkább a fuvolaszerű, mint a csattogó dallamra nyílik a torka.

Az alkalom és hajlam azonban az utánzásban is sokat tesz. Így a nádi rigó, a doromboló és tücsökmadár, a vörös- és kékbegy s különösen a tövisszúró és őrgébics azok a fajok, melyek részint az elvonuló, részint a környékbeli madarak hangját kisebb-nagyobb mértékben utánozzák. Egyiknél-másiknál gyakori a füstli fecske, pacsirta, fűrj, rozsdafarkú, sárgarigó, sármány stb. énekének részlete.

Ugyanazt a jelenséget megfigyelhetni a fogságban lévő madarakon. A szomszédok minden mesterkélés nélkül ellesik egymás hívását, énekét; így a tengelicz a pintyét,

a kanári a verébét és keresztcsőrűt, a csíz a szénzinkéét, sőt a magtörőét is, azonban ritkán saját énekük javára. A keresztcsőrűek csak egy példánya utánozta a szénzinke hangos füttyét.

Hogy a madarak más állatok hangját is tudják utánozni, arra nézve két megfigyelést tettem. Egy fekete rigót hallottam, mely híven utánozta a csikó nyerítését és a kakas kukorékolását. Hogy az őrgébics mit tud a többi közt utánozni, arról a következő megfigyelésem tanuskodhatik.

E tavaszon a mezőn egy trágyadomb felől a nyúl nyávogását hallottam, melyre a velem lévő vizsla is figyelmes lett s egyenesen a trágyadomb felé tartott. Midőn a dombot szimatolva körüljárta, a nyávogás ismétlődött. Erre a vizsla a trágyadombra ugrott, melyről egy őrgébics rebent fel. A kutya hosszan nézett az elszálló madár után, mintha mondta volna: no, ez ugyan rászedett.

MEDRECZKY ISTVÁN.

(25.) A Természettudományi Közlöny májusi füzetének 296—298. lapjain tette közzé Borbás Vincze a *Thladiantha calcarata*-ra vonatkozó érdekes megfigyeléseinek eredményét, melyeket a Lubochnapatak völgyében szerzett.

Erre vonatkozólag csak azt említem meg, hogy hasonló jelenséget tapasztaltak már évekkal ezelőtt is a budapesti növénykertben buján tenyésző *Thladiantha calcarata*-n, de más kétlakú növény vegetáló szervén, tehát a gumóján is. Hogy a porzós egyedből származó vegetatív szervekből mindig csak porzós virágok származnak, már rég ismeretes. De a mint a kender magváról nem tudjuk eddigelé megmondani, melyikből lesz porzós, melyikből termés egyed, ép úgy a *Thladiantha* gumójáról is aligha lehet előre megmondani, minő virágú egyedet fog fejleszteni, ha csak nem tudjuk előre, minő virágú egyedből származott.

SZEREDNYEI.

KÉRDÉSEK.

(85.) Egy 172 liter borral telt hordóba tévedésből fél liter igen erős boreczetet töltöttem; szíves utasítást kérek, mi tevő legyen, hogy a bort a romlástól megmenthessem?

V. G.

(86.) A mellékelt légy-félet vidékünkön, Révfülpön, soha sem láttam. Kérem, legyenek szívesek determináltatni.

G. G.

(87.) A Közöly 1886. évf. XVIII. köt. 494. l. a 63. felelet érdekel, mert e gomba nálunk is előfordul, de nem tudom kivenni, hogy e *Xylaria* miben káros. Kérem tehát, a *Xylaria hypoxylon* (L.) Grev. miben okoz kárt?

DR. O. T.

(88.) Egy hűtőkádban elhelyezett csőrendszerbe (refrigerátor) folyékony szénsav szabályozott bebocsátásával lehűtés történik; kérdés, mennyi szénsav szükséges óránként, ha 8000 g kalória tüntetendő el egyegy órára számítva?

F. J.

(89.) A »Prometheus« egyik nem régi füzetében azt olvastam, hogy egy amerikai mérnök oly tervrajzot készített, melynek alapján a Golf-áramnak Európa felé irányulását Florida félsziget átmetszésével megakarják akadályozni, hogy ezzel a meleg folyamnak, melynek jótékony hatása egész Európára szembetűnő, Észak-Amerika felé való folyást adjanak.

Ha a yankee mérnök-részvénytársaság megvalósítja e tervét, klímánk úgy átválto-

zik, hogy legjobb bortermő vidékeinket elveszítjük, búzatermésünk is a szomorú reminiscentiák közé fog tartozni. Érdemes tehát e kérdéssel bővebben foglalkozni; azt hiszem, hogy nagyon is megérdemli e kérdés, hogy figyelmünket reá irányítsuk, mert Európa felvirágzásáról, vagy pusztulásáról van szó.

DR. K. K.

(90.) Egy virágzó fagalyat küldök, kérve, szíveskedjenek értesíteni, hogy mi a neve ennek a fának, mely ilyen gyönyörű virágot hoz és ilyen finom illatos? A fa Sütvényben (Tolnamegye) most teljes virágjában van s nagy terjedelemben árasztja szét illatát. Próbálták már magról tenyészteni, mert sok magot hoz, de nem sikerült, a mag nem csírázott; próbálták galyát gyökereztetni, de minden fáradozás sikertelen maradt. Hogyan kell tehát ezt a fát szaporítani?

F. I.

(91.) Szíveskedjék tudatni, hogy oly magyar munka van-e, mely a gombatenyésztés módját pinczében behatóan tárgyalja; kifizet-e magát vele foglalkozni, a mennyiben sok pinczém van s egyébként hasznukat nem veszem.

DR. M. I.

(92.) Vidékünkön a szilvafák gyümölcse a mellékelve küldött képződményekké alakul; kérem szíves válaszukat, mi okozza a gyümölcs illetén eltorzulását.

DR. A. Á.

(93.) Egyik házamban a házi gomba (*Merulius lacrymans*) nagy mértékben pusztít. Természetesen minden faanyagot, padlót, ajtót stb. kihordattam, elégettem, a padló alul a homokot kihordattam, a falakat szublimálttal erősen dezinficiáltam, pár hétig a szobákat szellőzni hagyom, mely idő alatt

mind a falakat, mind a földet 300/0-os (10 liter víz 2 $\frac{1}{2}$ kilo rézgálicz) rézgálicczal öntöztem. Most azt a kérdést bátorodom tenni, vajjon az újonnan berakandó párnafákat, padlódeszkákat stb. mivel mázoljam be, hogy új veszedelemnek ki ne legyenek téve?

Z. K.

FELELETEK.

(78.) A Természettudományi Közlöny 1899. évf. 296—98. lapján elmondottak szerint a nőnemű fa vagy fű hím-neművé vagy viszont, teljesen aligha alakul át, ámbar a nemi átförmálódásnak a lehetősége megvan, nemcsak a részbeli ivarcseré útján, hanem azért is, mert a fű és fa ivarszerve nem állandó és többször nem működő, mint az állaté, hanem a fa évenként való belombosodásával ivarszerveit is újra fejleszti, vagyis az idej virága, a továbbfejlődő magrejtőn kívül, elhervad, megsemmisül, jövő esztendőre ugyanaz a virág meg nem marad, tovább nem virul és nemi működést nem végez. A fűnek ellenben, földbeli részeit kivéve, esztendőnként az egész teste: szára, levele megújul és az új testen új ivarszerveket, virágokat fejleszt, a melyek mint a-fáké, csak egyszer, ugyanabban az esztendőben működnek össze. Az állattal szemben a fa hosszabb életű, szívós, csonkítást stb. tűr,* s a növény teste vagy legalább a virága esztendőnként így megújulván, lehetséges a természetnek az a megtévedése, hogy némely különivarú növény: sás, gyékény, fű stb. virágzata feles lesz, azaz részbeli ivarcserét szenved (inflorescentia androgyna). Részbeli ivarcserének s pedig egy-egy virágzatban gyakran kevesebb ivar átváltozásának gyakran voltam szemtanúja a természetben, de teljes ivarcserét vagyis a hím növénynek teljesen nőstényvé változását vagy viszont, soha nem láttam. De a kétségtelen részbeli ivarcseré létrejöttének optimumát teljesülni gondolván, a teljes ivarcseré lehetősége is gondolható, de ez a legeslegritkább esetek egyike lehet, ha csakugyan teljesen létrejön.

1. A kérdés első részére tehát a válaszuk az, hogy a hímvirágú fa vagy fű min-

* Egyik főkülönbség az, hogy pl. a fa teste a gallyakkal meg az ágakkal az állatkoloníanak analogonja, tehát megegyező és szaporodó részekre osztható, a bogár, hal, gyík, ember stb. teste pedig szaporodásra oszthatatlan individuum.

dig olyan sarjat, hajtást vagy szárat hajt, a mely majdan hímivart, hím virágokat fejleszt, a magvasvirágú fa viszont csak nőivart, azaz magvaszó virágokat sarjaszt; rajtok csak részbeli és kisebbfokú ivarcserét ismerünk.

2. Magról tenyésztés esetén a körülmény mai ismeretünk szerint alig határozható meg előre, hogy hatása alatt a kikelő növény hím- avagy nőnemű lesz-e. A kendermagot pl. elvetjük, s ugyanazon körülmény közt, egymással vegyest, virágos (hím) és magvas (nő) kender lesz belőle. Ritka esetben a kétnembeli fának vagy fűnek csak az egyik neme ismeretes, pl. a hazai *Salix Rákosi*-nak (*S. cinera* $\times$ *purpurea*) meg a *S. Danubialis*-nak (*S. caprea* $\times$ *rosmarinifolia*) csak a nősténye. A menták fajzt szintén ismerek olyan fajt, fajtát vagy fajvegyülékét, a melynek megfelelő párja nincsen, a melynek himje, illetőleg androdynam példája a vidéken, vagy általában ismeretlen. Az ilyen páratlan füvet más faj hímpora termékenyíti, — s innen ered a hybrid alakoknak végtelen sorozata — vagy sarjról, indáról stb. szaporodik.

3. A kétlaki gyümölcsfát (datolyapálma, néhol a füge) nem igen szokták oltani. Az oltás czélja az, hogy a fának valamely jó tulajdonságát vagy talán magtalan fának valamely érdekes, vagy magvaszó fának magról át nem örökölhető kerti különösségét stb. megőrizzük, az emberi kor szerint megőrökítsünk és elszaporítsuk. Már ebből is látni, hogy a hímvirágú fa, megfogamzás esetén, női anyatón vagy vadton is hím, viszont a magvaszó hajtás hím-nemű vadtvön is női-természetű marad. De az 1874/75. tanévben, Berlinben több tudományos előadáson hallottam, hogy a vadtó a ráoltott nemes ágnak főbb sajátságaira változást nem idéz elő, tehát hím töre oltott magvaszó fű vagy bálványfa nemét azon is megtartja és viszont. Különbön erre nézve kertészeti végzendő vagy már végzett kísérlet eredményét is kellene hallani. V. ö. még »a burgonya oltott basztardjai« című cikkemet, a »Köz-

lemények az állat- és növényhonosítás és nemesítés köréből» (1875) című rövideltű folyóiratban. DR. BORBÁS VINCZE.

(85.) A borba jutott eczetsavat eltávolítani nem lehet; minthogy a belejutott mennyiség rendkívül csekély (0-023%), a bor minőségére nem lehet valami nagy hatással; másfajta borral való összeházasítás a bajt még kisebb mértékre szorítja. W. V.

(86.) A Révfülöp-Balatonfördőről beküldött légy a *Bombylius punctatus Fabr.* Ez a légyfaj, bár nem ritkaság, nem is gyakori. Előfordulása: déli Európa. Metamorfózisa ismeretlen. A Bombylidák metamorfózisáról egyáltalában keveset tudunk; tudtommal csak a *Bomb. major L.* átalakulása ismeretes; ennek lárvája az *Andrena labialis* méh élősködője. DR. KERTÉSZ KÁLMÁN.

(87.) A Közlöny idézett helyein nincs megemlítve a Xylariáról, hogy miben káros, mert az élő növényeken tényleg nem okoz kárt. A feldolgozott s beépített fákon — ha nedvös helyre kerülnek s félig-meddig korhadásnak indulnak — szokott a gomba tenyészni. Kérdés, vajjon az ép fát megtámadja-e, vagy csak akkor telepszik meg rajta, ha már korhadásnak indul? Előfordulása inkább az utóbbi mellett bizonyít, s így csak félig-meddig mondható károsnak. SZEREDNYEI.

(88.) Chappuis szerint 56 kalória tűnik el, midőn 1 g folyós szén-sav 0°C.-nál ugyanilyen hőfokú légneműé változik át. 8000 g kalóriának tehát legalább 143 g folyós szén-sav felel meg, feltéve, hogy a keletkező gáz zérusfokkal hagyja el a cső-rendszert. SCHULLER.

(89.) Hogy a Golf-áramlást a Floridai félsziget nyakának átmetszésével az amerikaiak valamennyire módosítani tudják, szükséges volna egy sok kilométernyi széles és 150—300 m-nyi mély csatornának a kiásása. Ehhez pedig az amerikaiaknak sincsen módjok és tehetségek. Az egyszerű hajózó csatorna a Floridai nyakon át különben annyira hatna a Golf-áramlás sorsára, mint a leghosszabb női hajsza az elefánt hátán az elefánt súlyára. Az azonban meglehet, hogy ennek az Európára veszjósló tervnek

a híresztelése nagyon megkönnyíti ama részvények »jegyzését«, a melyeket egy ilyen Floridai csatornának érdekében valami élelmes vállalkozó kibocsátani készül.

LÓCZY LAJOS.

(90.) A Sütvényről beküldött fa neve *Paulownia imperialis S. et Z.*, mely Japánból származik s Anna Paulovna orosz hercegnő tiszteletére kapta nevét, a Scrophulariaceák családjából való. Hazánkban több helyen, Budapesten is díszlik, de sokszor nem hoz virágot, mert rügei és fiatal hajtásai könnyen lefagynak; azért tanácsos is tél beállta előtt szalmába burkolni. Szaporítani gyökérdarabokról lehet; tollszárvastagságú gyökérgaiból körülbelül 10 cm hosszú darabokat vágunk s egyenként homokos tőzeges földben melegágyban hajtattuk. Magról is lehet termeszteni; ezeket is meleg helyen kell csiráztatni. Érdemes ezt a szép fát a levelei kedvéért is termesztetni. Ősszel, a mikor a levelei már lefagytak; a földtől körülbelül 20 cm magasságban levágjuk vagy lefűrészeljük a törzsét és lombbal betakarjuk. A meghagyott tőből a következő évben több, 3—5 m magas új hajtás nő ki, a melyek szép nagy levelekkel ruházodnak fel. (Vilmorin.) —

(91.) A gomba-termesztés leírását magyar nyelven a Petrinyi-féle »Csiperke-tenyésztés« című könyvecske behatóan tárgyalja. Ha alkalmas pinczehelyiségei vannak és tiszta lótrágyával rendelkezhetik, minden esetre kifizeti magát a csiperkegombával való foglalkozás.

A fent nevezett magyar munkán kívül ajánlhatom német nyelven ezeket: 1. Die Champignonzucht von M. Lebl, ára 1 Mk. 50 Pf. 2. Die Champignonkultur von E. Wendisch, ára 2 Mk. Francia nyelven: Le Champignon de couche, par Jean Lachaume, ára 1 Mk. 25 Pf. RÁDE KÁROLY.

(92.) A Csehi-Mindszentről beküldött szilvaszemek közül egyesek eltorzulását az *Exoascus Pruni Fckl.* gomba okozta; kettőn a *Monilia fructigena Pers.* nevű gomba élősködik. Ettől a szilva nagyon kevésbé torzul ugyan el, de mindenesetre elpusztul.

SZEREDNYEI.

METEOROLÓGIAI FÖLJEGYZÉSEK

A MAGYAR KIRÁLYI KÖZPONTI INTÉZETEN, BUDAPESTEN

1899. JULIUS HÓNAPBAN.

A.

Nap	Légnyomás milliméterben				Hőmérséklet C. fokban						Párányomás milliméterben				Nedvesség százalékban			
	7h reggel	2h d. u.	9h este	közép	7h reggel	2h d. u.	9h este	közép	maxi-muma	mini-muma	7h reg.	2h d. u.	9h este	közép	7h reg.	2h d.u.	9h este	közép
1	750.6	751.0	750.2	750.6	16.1	20.2	19.4	18.6	22.0	15.8	12.6	14.0	14.8	13.8	92	80	89	87
2	49.2	47.2	45.9	47.4	17.5	23.3	20.0	20.3	24.0	11.4	14.0	14.2	13.7	14.0	94	67	78	80
3	45.3	46.3	49.9	47.2	13.0	14.1	13.2	13.4	20.0	12.0	10.5	9.3	9.1	9.6	95	78	81	85
4	52.1	51.4	51.3	51.6	15.2	20.8	16.7	17.6	23.2	10.2	9.8	9.3	11.4	10.2	76	51	80	69
5	51.1	51.0	50.0	50.7	17.9	16.9	15.7	16.8	20.9	13.5	8.9	11.7	10.2	10.3	58	82	77	72
6	48.7	48.7	49.3	48.9	15.9	19.7	16.7	17.4	21.8	14.8	11.3	12.0	11.4	11.6	84	70	80	78
7	49.2	49.3	49.9	49.5	17.0	19.8	16.7	17.8	22.3	13.4	10.6	10.3	12.7	11.2	74	60	90	75
8	50.9	50.5	50.9	50.8	17.9	23.0	18.2	19.7	23.2	13.7	11.8	10.8	11.2	11.3	77	52	72	67
9	50.8	50.0	50.9	50.6	17.8	24.2	18.9	20.3	24.2	15.3	11.9	11.1	12.5	11.8	78	50	77	68
10	52.5	52.3	53.2	52.7	19.2	24.3	20.3	21.3	24.3	14.0	12.5	11.2	13.0	12.2	75	50	74	66
11	53.8	53.1	53.6	53.5	19.1	21.5	17.3	19.3	24.5	15.2	11.3	14.2	13.0	12.8	69	75	89	78
12	53.7	52.3	52.3	52.8	20.0	26.0	20.3	22.1	26.4	15.2	13.0	12.2	13.5	12.9	75	49	76	67
13	52.9	52.7	52.4	52.7	19.4	26.3	18.6	21.4	26.5	15.0	12.3	13.4	14.2	13.3	74	53	89	72
14	53.3	52.7	52.9	53.0	20.4	23.6	20.0	21.3	26.2	15.0	13.6	12.9	14.1	13.5	76	59	81	72
15	53.7	52.9	53.7	53.4	18.6	25.8	17.0	20.5	26.2	16.6	13.7	13.0	12.6	13.1	86	53	88	76
16	53.5	52.4	52.8	52.9	19.7	23.7	17.6	20.3	25.0	16.0	14.0	13.8	12.7	13.5	82	63	85	77
17	51.7	49.3	46.1	49.0	19.3	25.0	18.6	21.0	26.0	13.5	12.4	10.3	11.3	11.3	74	44	71	63
18	49.0	47.6	48.6	48.4	17.5	25.1	19.2	20.6	25.5	14.2	11.5	11.8	13.1	12.1	77	50	79	69
19	49.9	50.4	50.8	50.4	19.7	22.0	18.4	20.0	24.4	15.7	13.5	12.9	13.1	13.2	80	66	83	76
20	51.9	51.6	52.1	51.9	20.7	26.0	21.9	22.9	27.9	15.3	12.6	11.4	13.0	12.3	70	46	67	61
21	53.6	53.2	52.7	53.2	22.8	27.5	22.0	24.1	29.1	18.0	11.3	11.5	12.4	11.7	55	42	64	54
22	53.0	51.6	50.9	51.8	21.9	28.8	22.4	24.4	29.9	16.3	12.7	11.3	13.0	12.3	65	38	65	56
23	51.9	49.9	49.3	50.4	21.8	30.6	25.6	26.0	31.2	16.2	12.4	12.1	11.7	12.1	64	37	48	50
24	47.4	46.0	47.4	46.9	22.0	25.5	20.6	22.7	31.0	20.2	14.3	18.4	14.7	15.8	73	76	82	77
25	49.1	49.8	50.5	49.8	20.6	26.2	21.3	22.7	26.2	18.0	13.8	13.6	12.7	13.4	76	54	68	66
26	52.0	52.3	53.0	52.4	20.2	26.4	22.6	23.1	27.0	17.0	12.8	11.5	11.0	11.8	73	46	54	58
27	53.9	52.6	52.0	52.8	20.8	26.4	22.7	23.3	27.8	16.9	11.5	13.8	12.8	12.7	63	55	63	60
28	53.1	53.6	54.8	53.8	19.0	24.2	19.6	20.9	24.5	18.2	10.8	8.7	9.3	9.6	66	39	55	53
29	55.0	54.0	54.4	54.5	18.4	22.7	18.1	19.7	23.8	12.4	9.2	11.3	10.7	10.4	59	55	69	61
30	54.6	54.9	55.4	55.0	17.4	21.2	18.4	19.0	22.0	16.4	11.5	13.6	12.1	12.4	78	73	77	76
31	57.0	56.8	57.0	56.9	18.2	23.9	19.8	20.6	25.7	16.4	12.5	14.2	12.9	13.2	80	64	75	73
Közép	751.8	751.2	751.4	751.5	18.9	23.7	19.3	20.6	25.2	15.2	12.1	12.2	12.4	12.2	75	57	75	69

1-én d. e. 1/21h és este 9h—10h ●. — 2-án este 10h-tól ●. — 3-án reggel 10h-ig és d. u. 6h ●. — 5-én d. u. 1/21h—2h ●. — 6. d. u. 2h ●. — 7-én d. u. 1/22h ●. — 10-én este 3/410h ●. — 11-én d. u. 1h, 3h ●, d. u. 7h után I, 1/28h ●. — 13-án d. u. 7h körül I ●. — 15-én d. u. 5h—6h ● egy dörgéssel. — 16-án d. u. 1/21 ● és 4h ● I. — 18-án este 1/29h ●. — 19-én d. u. 2h körül ● I. — 24-én d. u. 1/22 és 1/27h ● I, éjjel ●. — 30-án d. u. 1h és 1/24h ●.

METEOROLÓGIAI FÖLJEGYZÉSEK

A MAGYAR KIRÁLYI KÖZPONTI INTÉZETEN, BUDAPESTEN

1899. JULIUS HÓNAPBAN.

B

Nap	Szélirányok és szélere			Felhőzet				Ozon		Csapadék 24 óra alatt mm.	Földmágnességi megfigyelések Ó-Gyallán					
	7h reggel	2h d. u.	9h este	7h reggel	2h d. u.	9h este	kő- zép	éj- lel	napp- l		Elhajlás			Horizontális intenzitás		
											7h reggel	2h d. u.	9h este	7h reggel	2h d. u.	9h este
1	W ¹	SE ¹	— ⁰	10 ●	10	10 ●	10-0	4	8	4-3 ●	70 28-4	70 36-2	70 33-3'	2-1100	2-1100	2-1112
2	— ⁰	N ¹	— ⁰	9	8	10	9-0	5	10	15-5 ●	28-3	35-4	33-4	114	109	141
3	NW ¹	NW ³	— ⁰	10 ●	10	1	7-0	10	10	1-3 ●	30-2	38-8	34-7	110	117	134
4	NW ¹	SW ³	— ⁰	6	5	3	4-7	5	0		30-9	35-1	33-9	101	101	143
5	NW ¹	W ²	W ⁵	4	10 ●	10 ●	8-0	0	8	0-2 ●	29-3	37-3	32-1	117	108	128
6	NW ³	NW ⁵	NW ⁵	9	6 ●	4	6-3	6	3	ny. ●	29-7	38-4	32-1	123	138	136
7	NW ³	NW ³	NW ²	2	4	7	4-3	9	8	1-0 ●	28-3	41-0	32-8	131	151	132
8	NW ¹	NW ⁴	NW ⁴	3	6	10	6-3	6	10		33-8	39-6	32-5	114	142	132
9	NW ²	NW ³	NW ¹	4	4	3	3-7	8	8	ny. ●	28-2	39-7	31-0	119	117	138
10	— ⁰	NE ²	NE ¹	2	5	9	5-3	0	0	ny. ●	27-8	36-9	32-5	130	127	134
11	SE ¹	SW ¹	NW ¹	2	6 ●	10	6-0	0	2	18-2 ● □	31-0	39-7	33-0	133	128	131
12	NE ²	NE ²	S ¹	2	4	1	2-3	0	3		28-1	39-3	33-6	113	133	137
13	NE ¹	SE ²	SW ¹	1	7	1	3-0	0	5	5-4 ● □	27-2	37-3	31-9	110	120	126
14	— ⁰	SE ²	— ⁰	0	9	2	3-7	0	0		29-6	38-1	32-4	120	115	129
15	— ⁰	SW ²	SW ¹	10	5	1	5-3	0	4	2-7 ● □	28-5	40-0	33-3	119	117	138
16	— ⁰	— ⁰	SW ¹	2	6	2	3-3	2	2	ny. ● □	26-6	38-0	32-8	133	132	134
17	— ⁰	N ¹	NW ¹	1	6	2	3-0	0	0		28-0	39-2	32-8	121	137	139
18	— ⁰	NW ³	NW ²	3	7	8	6-0	0	8	ny. ●	29-5	36-7	33-0	129	132	134
19	NE ¹	SW ¹	— ⁰	1	9 ●	2	4-0	0	0	2-0 ● □	30-2	38-4	33-5	129	131	136
20	N ¹	N ¹	NE ¹	0	4	7	3-7	0	1		30-8	36-6	33-7	128	134	134
21	NE ²	N ²	— ⁰	3	7	1	3-7	0	0		29-2	36-9	32-8	120	132	129
22	N ¹	NE ²	W ¹	0	1	2	1-0	0	0		31-2	37-8	32-5	127	134	127
23	E ¹	— ⁰	— ⁰	0	2	8	3-3	0	3		30-3	38-5	33-4	121	124	127
24	S ¹	W ²	W ²	10	8	7	8-3	2	9	1-6 ● □	30-3	36-7	33-8	117	125	132
25	N ¹	NW ²	W ¹	1	3	1	1-7	5	5		28-6	38-3	31-2	136	134	128
26	W ¹	N ²	NW ³	0	7	1	2-7	5	5		28-9	35-8	32-3	124	123	123
27	NW ²	NW ¹	— ⁰	1	3	4	2-7	4	3		30-0	36-9	32-9	134	122	133
28	NW ³	NW ³	NW ³	2	0	0	0-7	4	5		29-3	36-4	32-9	123	120	134
29	NE ¹	NW ²	NW ¹	3	5	7	5-0	0	2		29-6	37-6	33-0	131	131	139
30	W ¹	W ¹	W ¹	9	8	2	6-3	2	5	ny. ●	28-0	36-7	32-9	134	139	133
31	— ⁰	NW ¹	W ²	4	6	0	3-3	6	3		28-3	36-8	33-0	131	137	140
Közép	1-1	1-9	1-3	•3-7	5-8	4-4	4-6	2-7	4-2	52-2	70 29-3'	70 37-7'	70 32-9'	2-1122	2-1126	2-1133

A csapadékos napok száma 10, a viharosaké 0.

A szélirányok eloszlása: N NE E SE S SW W NW C
8 10 1 4 2 7 12 30 19

Jelek magyarázatai: köd ☼, eső ●, hó ✕, jégeső ▲, dara △, égi háború □, villogás ◊, ónos eső ☉, harmat ☁, dér □, zuzmara ∨, ny. = csapadék nyoma, ← = szélvihar, N = észak, E = kelet, S = dél, W = nyugot.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.